

SZOTE

NAPLÓ

2. évfolyam 9. szám 1991. szeptember 4.
Kiadja az Egyetem Rektora

A TARTALOMBÓL:

Hatvan éves a Magyar
Élettani Társaság.....3. oldal

Adatok az 1991/92-es tanév
felvételi eredményeiről.....4. oldal

Megalakult az Egészségügyi
Felsőoktatási Szakmai
Bizottság8. oldal

Levelezési rovatban:
Péter László válasza
Csillik Bertalannak10. oldal

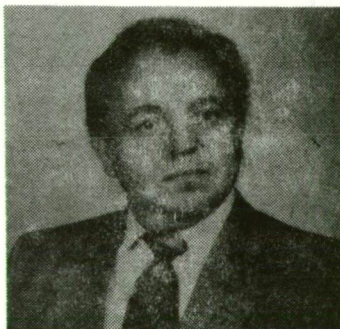
DR. SZABÓ DEZSŐ AZ ÚJ GAZDASÁGI IGAZGATÓ

(„... MEGSZÚNIK A FŐOSZTÁLYRENDSZER...”)

Még nincs két hónapja, hogy új gazdasági igazgatója van a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemnek. Dr. Szabó Dezső főigazgató, aki a JATE-ről került a társ egyetem gazdasági igazgatóságának élére, azonban nincs könnyű helyzetben. Augusztus 28-tól megkezdődött a SZOTE gazdasági átvilágítása, melyet az angol Price Waterhouse cég végez; erre az évre esik szinte valamennyi revízió, mely két évente esedékes, közben folyik a napi munka s egyben a Gazdasági Igazgatóság illetve a Gazdasági Hivatal átszervezése. A legfontosabb feladatokról, teendőkről és az „egyetemváltás” körülményeiről kérdeztük a gazdasági igazgatót.

– Önnek 1991. november közepéig szóló érvényes megbízása volt a József Attila Tudományegyetemen, mégis eljött. Mi az oka ennek?

– Fráter professzor úr még a kinevezése előtt megkeresett azzal, hogy nincs megelégedve a SZOTE gazdasági irányításával. Arra kért, hogy megválasztása esetén elvállalnám-e a gazdasági igazgatói posztot. Ez volt az év tavaszán, majd ahogy alakultak az események még kétszer került ez szóba. Őszintén szólva az első perctől fogva izgattott a gyógyítás problémája, az a kihívás, hogy itt az oktatás és a kutatás mellett mindenekelőtt erre kell odafigyelni; a költségvetés 2/3-t is erre fordítják. Azonban a döntésbenben közrejátszott az is, hogy

mikor Róna-Tas professzorral beszéltem az esetleges távozásomról, ő egyértelműen kijelentette, hogy a novemberben lejáró mandátumomat nem hosszabbítaná meg, hanem pályázatot írna ki, melyre természetesen én is jelentkezhetnék. Mikor Fráter professzor rektor lett, újból megkeresett és egy 3 órás beszélgetésben tisztáztuk mindkettőnk álláspontját, felté-

teleit. Világossá vált, hogy itt a gazdasági hivatalt át kell alakítani, más alapokra helyezni; ki kell mutatni az oktatás, kutatás, gyógyítás költségeit, azt, hogy egy hallgató képzése mibe kerül.

– Mikor igent mondott, gondolom a feltételei között szerepelt, hogy néhány munkatársát is magával hozhassa?

– Valóban így volt. Az Élelmezési, az Igazgatási és a Karbantartási Osztály vezetőjét illetve a titkár-nőmet hoztam magammal. Ezekben az emberekben megbízom, ismerem a szaktudásukat és a munkabíró képességüket.

– Úgy tudom azonban fél lábbal még mindig kötődik a JATE-hoz? Valóban van még ott valamilyen félállása?

– Igen, azonban ez nem kizárólag a JATE-hoz kötődik, hanem az UNIVERSITAS-hoz. 1991. június 6-án a hat szegedi felsőoktatási intézmény és az MTA Szegedi Biológiai Központja aláírta a Szegedi

Universitas Egyesülés okmányát. Ennek az Egyesülésnek a célja: a társulók funkcionális együttműködésének előmozdítása; a szakmai érdekek összehangolása, a nemzetközi normáknak megfelelő korszerű egyetem létrehozására való törekvés. Ez az Egyesülés kapta meg az Óthalmi Laktanyát, melynek jelenlegi értéke 3–500 millió Ft között van. Ezt nem szabad elhanyagolni, hanem valamilyen formában üzemeltetni kell. Az épületeket őriztetni kell és minimális karbantartást kell végezni. Ennek költségeit a minisztériumok vállalták. Ugyanakkor hasznosítani kell az ott lévő területeket addig is, amíg a további sorsa el nem dől. Ezért az Egyesülés létrehozott egy öt maximum hét fős irodát, amelynek én lettem a vezetője.

- Ön a legnagyobb revíziók és a teljes átvilágítás előtt vette át a SZOTE Gazdasági Igazgatóságának vezetését, hogy látja, melyek azok a legfontosabb feladatok amelyek Önre várnak?

- Mivel még csak egy hónapja ülök ebben a székben, ezért nagy változásokról még nem számolhatok be. Az első számú feladat a Gazdasági Igazgatóság ütőképessé tétele. Ez két részletből állna. Először azoknak a vezetőknek a kicseréléséből, akik valamilyen mértékig kompromittálódtak vagy nem felelnek meg az új vezetési elképzeléseknek. Ez konkrétan 2 főosztályvezetőt és a 17-ből 9 osztályvezetőt érint. A többiek is felülvizsgálatra kerülnek, ők azonban az általános átvilágítás során, mint ahogy ez alá esik a gazdasági hivatal egész működése is.

A Gazdasági Igazgatóság strukturális átalakítása elképzelésem szerint – az Egyetemi Tanács jóváhagyásával – három fő irányvonal mentén történne. Ez azt jelenti, hogy a jelenlegi főosztályrendszert felváltaná egy műszaki főmérnökség; egy főkönyvelőség és az igazgatás. Ez a hármas felosztás jobban tükrözné a feladatokat, átláthatóbbá tenné a rendszert. Arra van szükség, hogy egy szakmailag ütőkép, emberileg elfogadható gárda kerüljön olyan posztokra, ahonnan a tudásuk legjavát az egyetem hasznára fordítják. Nagyon fontos, hogy ezek az emberek lehetőleg itt keressék meg a kenyereket, tehát az elvárt kemény munka fejében meg legyenek fizetve.

Felül kell vizsgálnunk még ez évben az osztályok rendszerét is, s feladatuknak megfelelően újból kialakítanunk, majd ez alapján meghatározni az ottani létszámot. Az osztályvezetők szabad kezet kaptak tőlem ahhoz, hogy a munkatársaikat megválogassák.

- Rengeteg a teendő, s közben megkezdődött az átvilágítás is!?

- A Price Waterhouse december 28-ig ígérte, hogy befejezi a vizsgálatait, melyek két nagy területre: a pénzügyi vezetésre és gazdálkodásra valamint az emberi erőforrások kihasználtságára vonatkoznak. De közben zajlik a két évente szokásos három hónapos minisztériumi revízió; erre az évre jelezték a kutatási tevékenységek felülvizsgálatát és az APEH is jelezte, hogy ez évben elvégzi szokásos vizsgálatát. Mindamellet nem állhat le a napi munka, működni kell az egyetemnek s közben folyik még az átszervezés is.

- A revíziókon kívül megnevezhetők-e konkrét feladatok, melyek megoldása a legsürgősebbnek tekinthető?

- Az első ilyen a Morvai-féle kazán rendbetétele. Most folyik egy szakértői vizsgálat, melyet a bíróság felkérésére a Budapesti Műszaki Egyetem végez. Azonban ennek eredményétől függetlenül is feltétlenül meg kell oldanunk a hulladékégetés problémáját. A svájciak ajánlottak fel egy pályázatot, mely értelmében egy svájci cég megállapítaná, hogy ez a kazán használható lesz-e még valaha; ha nem akkor mivel pótolható. Az újabb megoldást egy környezetvédelmi alapítvány finanszírozná. Folyik a pályázat elnyerése és benyújtása.

A második probléma az Új Klinikán történt eset kivizsgálása, melyről kiderült, hogy összekeverték az oxigén és az altatógáz bekötését. Megkezdődött az összes ilyen csatlakozás felülvizsgálata, amit nagyon rövid időn belül be is fejeznek.

De tart még a Klinika süllyedésének mérése is, melyből a Medinvest kiszállt, nem fedezi tovább a mérés költségeit. Ezért egy kívülálló céget bízunk meg, hogy további egy évig mérje a klinika állapotát. Az első eredmények október vége – november eleje tájékán várhatók.

Soron lévő feladat még a Gyógyszertár építkezésének beindítása. Ez egy 320 millió Ft-os beruházás, melyből ebben az évben 40 milliót kell beépíteni. Az átadás határideje 1993. októbere.

Soron kívüli feladat a SZOTE szovjet laktanyából való részesedésének hasznosítása. A terveinket augusztus 31-ig kell a minisztériummal közölni. Ez az idő rövid, ezért a rektori döntés értelmében csak 1992-re tervezünk, mikorra az egyetemnek adott lakások felújítását szeretnénk elvégezni, illetve a nyomasztó raktározási gondok enyhítésére néhány helyiséget ilyen célra kialakítanánk.

HATVAN ÉVES A MAGYAR ÉLETTANI TÁRSASÁG

Hatvan évvel ezelőtt, Tihanyban tartotta alakuló ülését a Magyar Élettani Társaság. A MÉT-nek első főtitkárán – Szent-Györgyi Alberten – keresztül Szegedhez is sok köze van. A Nobel-díjas tudós sokat tett nemcsak a társaság megszervezéséért, hanem annak a demokratikus stílusnak a kialakításáért is, melyre mindvégig a szabad vita és nem a tekintélyek tisztelete volt jellemző. A Társaság hatvan éves működése során mindvégig megőrizte a politikai rendszerektől való függetlenségét s ma a legrégebb és a legnagyobb tekintéllyel rendelkező kísérletes orvostudományi és biológiai társaság. Megalakulásakor 43, ma mintegy 750 tagja van.

A Társaság történetében immár 14-szer fordul elő, hogy Szegedet választják a soronkövetkező – jelen esetben az LVI. – vándorgyűlés színhelyéül. A MÉT szakmaköziségét jelzi, hogy ezévi jubileumi ülésüket a SZOTE Sebészeti Intézete rendezte, mely nem a szorosan vett élettani kutatásokkal, hanem a sebészet tudományos alapjaival foglalkozik.

* * *

Az augusztus 27–30. között megrendezett MÉT LVI. vándorgyűlésének a Deák Ferenc Gimnázium adott otthont. Az ünnepi megnyitót követő három napon át délelőtt-délután (illetőleg 30-án már csak délelőtt) szekciók szerint zajlottak az előadások, beszámolók. Ez alkalommal 260-an jelezték előre felszólalási szándékukat.

A szervezés és lebonyolítás feladata dr Nagy Sándor professzorra, a SZOTE Kísérleti Sebészeti Intézet igazgatójára, az idei vándorgyűlés elnökére hárult, aki egy esti hangversennyel és az azt követő fogadással színesítette a négynapos rendezvény programját.

A MAGYAR ÉLETTANI TÁRSASÁG 60 ÉVE: ÜZENET A MÁNAK

A Magyar Élettani Társaság megalakulása időben egybeesett a modern Magyarország szellemi fejlődésének harmadik nagy fellendülési hullámával. Ezek közül az első (nagyjából 1825-től 1848-ig) főként a nemzeti irodalom és a nyelv, a második (a századforduló táján) a társadalomtudományok, míg a harmadik (az I. világháború után) döntő mértékben a természettudományok kibontakozását és nagykorúvá válását jelentette. Az életlehetőségeiben kívülről visszaszorított és elmaradottságától belőleg sok vonatkozásban paralizált hazai társadalom ekkor képesnek bizonyult kiváló természetkutatók – köztük fiziológusok – egész sorának működési teret juttatni. A MÉT megalakulásakor az élettani tudományok jelentőségének tetőződése Európa-szerte már megtörtént, e diszciplínák nemzeti társaságai ekkor élték virágkorukat. Ehhez a fejlettségi szinthez és az ezt követő több évtizedes – jobbára már mennyiségbeli – kibontakozáshoz a magyar fiziológusok nemcsak eredményeikkel, hanem szervezetségük tekintetében is egyenrangúként tudtak csatlakozni, mindenekelőtt legnagyobbjaik, így Verzár Frigyes, Mansfeld Géza, Issekutz Béla, Szent-Györgyi Albert, Went István, Ludány György, Beznák Aladár, Jancsó Miklós, Grastyán Endre és mások széles szellemi horizontjának és emberi kiválóságának köszönhetően. Nagyságukból valamint az elmúlt 70 év magyar történetének torz és tragikus vonásokban bővelkedő jellegéből következett, hogy – mintegy az utóbbi ellensúlyaként – a MÉT „szakmai” tevékenységén túlmutatóan (ha olykor akadályoztatva is), de egyik itthoni letéteményese lett a kutatás európai léptékű szabadságának és az értelmiségi együttélés nemesen liberális európai hagyományainak. Ezzel, továbbá annak pusztá bizonyításával, hogy magasszintű természettudományos eredmények hazai talajon is megérlelhetők, a MÉT az ország szellemi fejlődésében számottevő szerepet töltött be.

Juhász-Nagy Sándor
SOTE, Ér- és Szívsebészeti Klinika

(Elhangzott a megnyitó ünnepségen)

Az 1991/92-es tanévre felvételt nyert hallgatók száma karonként:**Általános Orvostudományi Kar:**

Az idei eljárás során felvéve az 1991/92.tanévre:	146 fő
Tavaly előfelvettek az 1991/92. tanévre	- fő
Évismétlőként első évet kezdők az 1991/92. tanévben:	6 fő
Átvétellel első évet kezdők az 1991/92. tanévben:	- fő
Összes magyar elsőéves hallgató az 1991/92. tanévben:	143 fő
<hr/>	
Felvéve az 1991/92. tanévre:	146 fő

Fogorvosi Szak:

Az idei eljárás során felvéve az 1991/92. tanévre:	24 fő
Tavaly előfelvettek az 1991/92. tanévre:	- fő
Évismétlőként első évet kezdők az 1991/92. tanévben:	- fő
Átvétellel első évet kezdők az 1991/92. tanévben:	- fő
Összes magyar elsőéves hallgató az 1991/92. tanévben:	21 fő
<hr/>	
Felvéve az 1991/92. tanévre:	24 fő

Gyógyszerésztudományi Kar:

Az idei eljárás során felvéve az 1991/92. tanévre:	98 fő
Tavaly előfelvettek az 1991/92. tanévre:	- fő
Évismétlőként elsőévet kezdők az 1991/92. tanévben:	- fő
Átvétellel első évet kezdők az 1991/92. tanévben:	- fő
Összes magyar elsőéves hallgató az 1991/92. tanévben:	94 fő
<hr/>	
Felvéve az 1991/92. tanévre	98 fő

SZOTE Főiskolai Kar
Szociálismunkás-képző szak
Nappali tagozat

Az idei eljárás során felvéve az 1991/92. tanévre:	60 fő
Tavaly előfelvettek az 1991/92. tanévre	- fő
Évhalasztóként első évet kezdők az 1991/92. tanévben:	- fő
Átvétellel első évet kezdők az 1991/92. tanévben:	1 fő
<hr/>	
Összes magyar elsőéves hallgató az 1991/92. tanévben:	61 fő

SZOTE Főiskolai Kar
Gyógytornászképző Szak
Nappali tagozat

Az ideji eljárás során felvéve az 1991/92. tanévre:	27 fő
Tavaly előfelvettek az 1991/92. tanévre:	– fő
Évhalasztóként első évet kezdők az 1991/92. tanévben:	2 fő
Átvétellel első évet kezdők az 1991/92. tanévben:	2 fő
Összes magyar elsőéves hallgató az 1991/92. tanévben:	31 fő

SZOTE Főiskolai Kar
Védőnőképző Szak
Nappali tagozat

Az ideji eljárás során felvéve az 1991/92. tanévre:	67 fő
Tavaly előfelvettek az 1991/92. tanévre:	– fő
Évhalasztóként első évet kezdők az 1991/92. tanévben:	2 fő
Átvétellel első évet kezdők az 1991/92. tanévben:	– fő
Összesen magyar elsőéves hallgató az 1991/92. tanévben:	69 fő

Felvételi adatok

	1987.	1988.	1989.	1990.	1991.
Általános Orvostudományi Kar					
Jelentkezők száma:	418	443	428	441	380
ebből határainkon túli magyar				79 *	30 **
Fogorvostudományi Szak					
Jelentkezők száma:	79	71	58	73	47
ebből határainkon túli magyar:				–	4 ***
Általános Orvostudományi Kar					
Felvételt nyertek száma:	171	170	165	164	145
ebből határainkon túli magyar				17 ****	3 *****
Fogorvostudományi szak					
Felvételt nyertek száma:	22	23	22	20	24
ebből határainkon túli magyar:				–	3 *****

* 41 erdélyi, 1 felvidéki, 2 kárpát-aljai, 35 délvidéki

** 15 erdélyi, 15 délvidéki

*** 4 erdélyi

**** 11 erdélyi, 1 felvidéki, 1 kárpát-aljai, 6 délvidéki.

***** 3–3 erdélyi

A Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem felvett és oklevelet szerzett hallgatóinak alakulása az utóbbi 5 évben

Felvett magyar hallgatók aránya az előző évhez képest

Megnevezés	Felvettek aránya (%)					
	86/87	87/88	88/89	89/90	90/91	91/92
Általános Orvostudományi Kar	+15,4	-4,5	-0,6	-3,0	-7,9	-5,9
Fogorvostudományi Kar	+17,6	+10,0	+4,5	-4,4	-9,1	+5,0

Az 1991/92-es tanévre az egyetem következő hallgatói kaptak köztársasági ösztöndíjat:

Gyógyszerésztudományi Kar

Bácskay Ildikó V.évf.

Főiskolai Kar Védőnőképző Szak

Balogh Éva III. évf.

Általános Orvostudományi Kar

Kovács Tibor VI.évf.

Adamkovich Nóra VI.évf.

Gaszner Miklós VI.évf.

Mari Zoltán V.évf.

Rosztóczy András VI.évf.

Sándor Zoltán VI.évf.

Barna Mária M. VI.évf.

Tordai László VI.évf.

Czigner Andrea VI.évf.

Havas Attila VI.évf.

Tálosi Gyula V.évf.

Bagdi Enikő VI.évf.

Mészáros Judit V.évf.

Kiszely Ildikó VI.évf.

Dóda Ildikó VI.évf.

ifj. Pető Zoltán VI.évf.

Regdon Irén VI.évf.

Szabó Előd III.évf.

Csajbók Éva VI.évf.

Molnár Anna IV.évf.

Kárai László IV.évf.

Gyulai Roland V.évf.

Szabó Endre III.évf.

Beranek László IV.évf.

AZ EGYETEMI TANÁCS HATÁROZATAI

(1991. július 16.)

I. NAPIREND

1. Köszönetnyilvánítás Dr. Szilárd János távozó rektornak

Dr. Fráter Loránd rektor megköszöni Dr. Szilárd János tanszékvezető egyetemi tanár rektori tevékenységét.

II. NAPIREND

2. Új tanszékvezetői megbízások és egyetemi tanári átsorolások átadása

A rektor, Dr. Lonovics János tanszékvezető egyetemi tanárnak, az I. sz. Belgyógyászati Klinikára,

Dr. Pintér Sándor tanszékvezető egyetemi tanárnak a Gyermekgyógyászati Klinikára, átadja a tanszékvezető egyetemi tanári megbízatást, melyet nevezettek 3 évre szólóan nyertek el.

Dr. Papp Gyula tanszékvezető egyetemi tanárnak, a Gyógyszertani Intézetbe, átadja a tanszékvezetői átsorolást.

Dr. Józsa Zoltán egyetemi főtitkár bemutatása, megbízásának átadása.

Dr. Fülöp Ferenc

Dr. Füzesi Kristóf

Dr. Szabó János

Dr. Virág István egyetemi docenseknek egyetemi tanári kinevezés átadása.

Dr. Szarvas Ferenc,

Dr. Tanos Béla egyetemi tanároknak, valamint

Dr. Sándor László egyetemi docensnek vezetői pótlékról rendelkező átsorolás átadása.

III. NAPIREND

3. Költségvetésen kívüli munkák szabályozása

Az Egyetemi Tanács 16 igen, 2 nem szavazattal egyetértett azzal, hogy a Rektor a javasolt módosításokkal a költségvetésen kívüli munkákra vonatkozó szabályzatot kiadja. Egyetértett a Véleményező Bizottság működésével. A 4% felosztását a tudományos rektorhelyettes hatáskörbe utalja. A függelék a későbbiek folyamán módosítható. Az Egyetemi Tanács külföldi támogatás megszerzésével egyetért. A körülmények felkutatásával megbízza: Dr. Papp Gyula tudományos rektorhelyettest, Dr. Dobozy Attila tanszékvezető egyetemi tanárt, Dr. Zöllei István egyetemi adjunktust és Dr. Jancsó Gábor egyetemi docenst.

IV. NAPIREND

4. Statutum módosítása

Az Egyetemi Tanács egyetértett a Statutum módosításával, mely augusztusban kiadásra kerülhet.

V. NAPIREND

5. Rövid tájékoztató a költségvetési helyzetről

Az Egyetemi Tanács a költségvetési helyzetről kért tájékoztatót, tudomásul vette azzal, hogy a tanszékvezetők és a rektor betekintést nyerhessenek a félévi költségvetési mérlegbe. Az előterjesztés után rektori kiegészítés hangzott el arról, hogy milyen külső és belső intézkedéseket tett az Egyetem gazdasági helyzetének javítására.

VI. NAPIREND

6. A volt „Ideg A” épület hasznosítása

Az Egyetemi Tanács 2 tartózkodással, ellenszavazat nélkül úgy határozott, hogy megbízási idején belül, tehát 2 éven belül visszatér a Számítástechnikai Központ elhelyezésének problémáira, azzal, hogy az Ideg Klinika „A” épületében a számára kialakított helyiségeket ideiglenesen rendelkezésre bocsátja. A Számítástechnikai Központ volt fabarrák épülete egyenlőre fennmarad.

Állást foglalt abban, hogy a Higiénikus Csoport egy része is elhelyezhető az épületben.

Állást foglalt abban is, hogy tanrendi beosztás alapján kapjanak helyet az egyes intézetek az épületben.

Az Egyetemi Tanács nem fogadta el, (16 nem, 1 tartózkodás), hogy az Ideg-Elmegyógyászati Klinika „B” épületét rehabilitációs központtá, szanatórium-má alakítsák át.

Az Egyetemi Tanács úgy döntött, hogy a rektor, a klinikai rektorhelyettes, az oktatási rektorhelyettes, az érintett intézetek igazgatóival és a gazdasági vezetéssel döntenek az Ideg Klinika „B” épület soráról.

Az Egyetemi Tanács felhatalmazza a Rektort egyetemi tanári talárok megvásárlására. A talárt az egyetemi tanárok a kinevezéssel együtt kapják meg.

Az Egyetemi Tanács, a Rektor és a Dékánok címerének tervezésével egyetért, és azok elkészítését javasolja.

VII. NAPIREND

7. Tisztségviselők bérezése

Az Egyetemi Tanács szótöbbséggel javasolta a tisztségviselők pótlékának emelését.

VIII. NAPIREND

Bejelentések

Az ÁOK dékánja előterjesztést tett az orvosképzés korszerűsítésére.

Az Egyetemi Tanács az előterjesztést későbbi időpontra elnapolja, és a kisebb horderejű változtatásokat a tanszékvezetőkkel és dékánokkal megbeszélve átcsoportosítja.

A tudományos rektorhelyettes bejelenti, hogy a központi finanszírozású műszercserepótlásra 26 mFt-ot kapott az Egyetem. Kéri az Egyetemi Tanács felhatalmazását arra, hogy a 26 mFt terhére elsősorban a központi szolgáltató szervezeti egységek műszereinek, valamint a javaslatban felsorolt tételek beszerzésére kerüljön sor. Rektor kimutatást kér a Gazdasági Igazgatóság megkerülésével történt rendelésekről.

Az Egyetemi Tanács a felhatalmazást megadta és a fentieket tudomásul vette.

A tudományos rektorhelyettes bejelenti, hogy Springer konzern vállalja, – elmúlt évi áron – folyóirat beszerzésünket.

MEGALAKULT AZ EGÉSZSÉGÜGYI FELSOÓKTATÁSI SZAKMAI BIZOTTSÁG

Az egészségügyi felsőoktatás megújítási folyamatához egy olyan struktúrájú szakértői szervezetet hoztunk létre, amelynek a képviselői és tagjai az orvostudományi egyetemek vezető oktatóiból, az érdekelt tárcák vezető tisztségviselőiből, az illetékes szakmai szervezetek képviselőiből és nem utolsósorban a Hallgatói Önkormányzatok által delegáltakból létrehozott Tanácskozó Testület által megválasztott képviselőkből szerveződött. Ez a szakértői testület: Népjóléti Minisztérium Egészségügyi Felsőoktatási Szakmai Bizottság (röviden: EFSZB) néven működik, melynek a kebelén belül állandó albizottságaként funkcionál tovább a közelmúltban életre hívott Egészségügyi Felsőoktatási Államvizsga Bizottság (röviden: EFAB).

Az EFSZB alapfeladatai közül röviden összefoglalva: – az egészségügyi felsőoktatás megújítási programjának keretében körvonalazni és egységes szerkezetbe foglalni – a jelenlegi társadalmi igényeknek és a kor követelményeinek megfelelően – az egészségügyi felsőoktatás képzési céljait.

Kidolgozni az egészségügyi felsőoktatásban nyerhető képesítések feltétel- és követelményrendszerét.

Meghatározni, – a képzési céloknak megfelelően – hogy a képzési idő végére, milyen ismeretekkel, készségekkel és képességekkel kell rendelkezniük az egészségügyi felsőoktatásból kikerülő szakembereknek.

Részletesen kell körvonalazni az államvizsga feltétel és követelményrendszerét.

Ki kell alakítsa az írásbeli teszt államvizsgához az egységes tesztkérdésbankot, továbbá a szóbeli és a gyakorlati államvizsga követelményrendszerét.

Gondoskodik a képzési célok, a képesítés megszerzésének a feltétel és követelményrendszeréről, valamint hogy az államvizsga feltétel és követel-

ményrendszere az egészségügyi felsőoktatásban érdekelt minden oktató és hallgató rendelkezésére álljon.

Az írásbeli államvizsga tesztkérdésbankjának az anyagát – a bank elkészültével – az egyetem és a hallgatók rendelkezésére bocsátja.

Megszervezi az egyetemektől független Államvizsga Bizottságot és kidolgozza annak szervezeti és működési szabályzatát és gondoskodik működési feltételeiről.

Előjáróban szeretnénk leszögezni, kerülve minden félreértést, hogy egészségügyi felsőoktatásunk megújítására vonatkozó gondolatainkat kívánjuk csupán vázolni a teljességre törekvés igénye nélkül. Hangsúlyozni kívánjuk, nem egy „reformot” kívánunk bevezetni, mely nem csak bennünk, de kétséget kizáróan sokakban az elmúlt évtizedek számos – hibás vagy koncepció nélküli – oktatási reform próbálkozásának a keserű szájízét hagyó emlékét idézné fel.

Hangsúlyozzuk a megújítási törekvést, és elvetjük a reformot – amint már röviden utaltunk rá – nem csak a múltban gyökerező okai miatt. A mai kor követelményeinek, de még inkább a jövőnek történő megfelelés sugallja, hogy minden „erőszak” nélkül óhajtjuk a megújítás folyamatát „fiziológiásan”, pozitív feed back mechanizmussal bevezetni – nem zárva ki a negatív visszacsatolás lehetőségét sem. Egyben ez azt jelenti, hogy *nem egy írásszal mellett kiagyalt reform-koncepciót kívánunk rákényszeríteni az orvostudományi egyetemekre, az egészségügyi felsőoktatásra.*

Az egészségügyi felsőoktatás megújításának szükségességét nem lehet elvitatni és koncepcionálisan ezen oktatási ágazat megújulása is mentes kell legyen pártpolitikai megfontolásoktól, jóllehet ép-

pen a politikai változások teszik lehetővé a megújulást.

A megfontolt és fiziológiai megújítási folyamat a priori a jelen kor legfontosabb politikai vívmányára fog épülni; az élő és működő közéleti/egyetemi demokráciára. Ugyanakkor véleményünk szerint könnyen feloldható az az ellentmondás, miszerint a megújítás folyamatát a működő demokratizmus talaján kívánjuk megvalósítani; az egyetemi autonómia messzemenő tiszteletben tartásával. A látszólagos ellentmondás ellenére szükségszerűen néhány alapvető egészségügyi felsőoktatási kérdésben fenn kívánjuk tartani a döntés (virutális) jogát az állami irányításnak.

Az állami irányítás döntési joga ezen alapvető kérdésekben azért válik „látszólagossá”, mert eleve olyan szervezeti struktúrát kívánunk kiépíteni, amely funkcionálisan magában rejti és biztosítja az ilyen kardinális, államilag szabályozandó és döntést igénylő dolgokban is az érintett intézmények, szakmai szervezetek – orvostudományi egyetemek, orvosi-, gyógyszerészi kamarák etc. – maximális véleménynyilvánítási és döntéshozatali jogát, s mi több nem csak, hogy biztosítja, hanem kifejezetten ezt tételezi fel.

Példaként kívánunk két ilyen kardinális kérdés-komplexumot vázolni, melyekben az egészségügyi felsőoktatás irányításának, az állami akaratnak/döntésnek „kell” érvényesülnie:

– Meg kell határozni és tételesen körvonalazni karonként/szakonként a képzési célokat; a jelenlegi

társadalmi igényeknek, valamint a nemzeti és nemzetközi követelményeknek megfelelően.

– Ki kell dolgozni az államvizsga feltétel- és követelményrendszerét, mely alapján – többek között – kontrollálható és egyben számonkérhető a képzési célokban lefektetett normák teljesítése/teljesülése.

E két példaként vázolt kérdéskomplexum egyben illusztrálja az előzőekben kifejtetteket; nevezetesen mindkét sarkalatos kérdésben az „állami irányítás/akarat” azon szakmai szervezet döntéshozatalára fog támaszkodni, amely a közeljövőben kezdi meg tevékenységét. Más aspektusból vizsgálva viszont, a példaként említett két alapkérdés „állami akarat” történő eldöntése” után, illetve között az egyetemek élhetnek teljes autonómiájukkal. Ugyanis éppen e két kiragadott példa testesíti meg kibernetikai hasonlaltal élve; egyfelől az input – képzési célok meghatározása –, másfelől az output – komplex államvizsga feltétel és követelményrendszer – meghatározását kívánja az „állami akarat” irányítani és ellenőrizni, hogy az egészségügyi felsőoktatásból kikerülő fiatal szakemberek megfelelnek-e az „államilag” meghatározott céloknak és követelményeknek a képzési folyamat végén.

(A fenti idézetek az EFSZB elnökének, Dr. Zoltán Örs Tamásnak, az „Egészségügyi felsőoktatásunk megújítása” című kéziratából valók.)

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

A Fisch Miklós által alapított „Dr. Petri Gábor Orvostudományi Pályadíj” Bizottsága pályázatot hirdet tanulmány megírására, amely a sebészet vagy az immunológia tárgykörében jelentős, új kísérleti vagy gyakorlati saját eredményeket ismertet.

Munkacsoport is pályázhat, de fel kell tüntetni, hogy kinek mi volt a szerepe a munkában. Külföldön már közölt munkával a pályázaton nem lehet részt venni. A pályázatot a Bizottság minden évben meghirdeti. A pályamunkákat a Bizottság bírálja el.

A pályamunkák díjazására 1000 (egyezer) dollár, illetve annak megfelelő forintösszeg áll rendelkezésre.

A Bizottságnak jogában áll a pályadíjat megosztva is odaítélni, illetve ha I. díjra méltó pályamunkát nem talál, annak összegét felhasználhatja

arra, hogy több II. vagy III. díjat ítéljen oda. Ha a Bizottság megítélése szerint egyik pályázat sem éri el a díjazásra méltó színvonalat, a következő évben a pályadíjat a kétszeresére emelheti, illetve kiadhat két-két I., II., és III. díjat.

A pályamű terjedelme 22 gépelt oldal lehet (egy oldalon 30 soronként 60 leütés), és tartalmaznia kell a pályázó(k) nevét, személyi számát, lakáscímét, devizaszámla-számát, illetve a területileg illetékes OTP-fiók címét.

A pályázatokat a Springer Hungarica Kiadó Kft. címére kell eljuttatni

(1075. Budapest VII. ker., Wesselényi u. 28.)

Beküldési határidő: 1991. november 15.

KÖZÉRDEKŰ LEVELEZÉSI ROVAT

LEVÉL CSILLIK BERTALANNAK

Kedves Berci,

a véletlen sodorta kezembe világgá kürtölt sérelmedet ellenem (SZOTE Napló, júl.11.). Csodálkoztam, hogy nem vetted figyelembe a polgármesteri tanácsadó testületben, ahol egy asztalnál ülünk, kifejtett érveimet, s írásban makacsul ugyanazt hajtogatod, amit jól megokolva voltam kénytelen elhárítani.

Miért nem lehet Szegeden Szent-Györgyi utca?

1936-ban, Liszt Ferenc halálának ötvenedik évfordulója kapcsán, Csekey István egyetemi tanár indítványozta, hogy a nagy zeneszerzőről teret nevezzenek el Szegeden. Javasolta a Gizella tér, a Dugonics tér, a Szent György tér, végül a Rudolf tér átnevezését. A városi közgyűlésben és a lapokban egész éven át folyó vita végén kiderült: Szegeden nem lehet Liszt Ferencről sem teret, sem utcát elnevezni. Egy városban ugyanis nem lehet Liszt utca és Liszt Ferenc utca. Már pedig a Liszt utca 1844-ben már ismeretes, várostörténeti értékű, tehát műemlékként védendő utcanév.

Ha ezt a tanulságos történetet olvastad volna *Szeged utcanévei* (1974) című könyvemben, nem erőltetnéd, hogy Szent-Györgyi Albertről utcát nevezzünk el. A Szent György tér 1850 óta szerepel a várostérképen. „Szinte csoda, hogy 120 éven át megmaradt ez a név” – írtam könyvemben, s gondoltam a „szent” utcák módszeres kiirtására azokban az években. *Nem lehet egyszerre Szegeden Szent György tér és Szent-Györgyi utca.* Nemcsak mert rendelet tiltja, hanem mert a józan ész is: nem zavarhatjuk össze a posta, a mentők, a tűzoltók, az ide látogató vendégeket, sőt a városlakók tájékozódását sem.

Az utcanév, ezt is sokszor leírtam már, elsősorban a tájékoztatást, s kevésbé a tiszteletet szolgálja. Eredetileg csak ez volt a szerepe, a tiszteleti funkció jóval későbbi, Szegeden csupán másfél százados. Szent-Györgyi nevét egyetem viseli, szobra áll a Nemzeti Emléksarnokban, emlékért seregnyi vert érem örökíti meg, mi kell még? Nélkülözhetetlen, hogy nevét utca is viselje?

A kiszemelt utca, amelyben egy ideig lakott, ma valóban, „egy jobb sorsra érdemes ávóstól”, Gyapjas Pálról van elnevezve. De lakóinak egy része a régi nevet óhajtja vissza, *nem Szent-Györgyiét.* Rendezzünk talán népszavazást ez ügyben? Nem helyesebb, ha ismét Ráday Gedeonnak, az alföldi betyárvilág fől számolójának juttatjuk vissza?

Free radical

Még jobban csodálkozom azon a számomra teljesen megmagyarázhatatlan ingerültségen és gúnyolódáson, amellyel név nélkül ugyan, de engem pelengéztél ki. Nevezett engem már a helyi pártlap főszerkesztője hasonló gúnyal „Szeged emléktábla-felelősének”, ahogy Te most „városunk kiváló utcakeresztelőjének”. Ha nem volna gúny, dicséretnek fognám fel. Az utcanévvel való foglalkozás ugyanis a nyelvtudomány egyik ága, *névtudomány (onomasztika)*, és könyvem szakmai visszhangja (Kiss Lajos, Kálmán Béla, Hajdú Mihály, É. Kiss Sándor és mások szakfolyóiratokban megjelent ismertetései) egyöntetűen dicsérettel méltatta nem csupán a magam teljesítményét, hanem azokat az elveket, amelyeket az utcanévadás szabályairól megfogalmaztam, s amelyek 1974 óta – ha Komócsin Mihály nem tenyerelt bele – Szegeden sikerrel meg is valósítottunk.

Mindenképpen egykori cserkésztestvéremtől nem várt, övön aluli ütés volt a tárgyhoz egyáltalán nem tartozó s csak személyes ellenszenvvel magyarázható utalás a *Free radical* könyvcím értelmezéséről. Éppenséggel a tavaly elhunyt Kovács Tibor volt értetlen, amikor nem fogta föl – *úgy látszik Te sem* – az e kifejezésben megfogalmazott rendkívül szellemes szójátékot. Ralph W. Moss azért adta Szent-Györgyiről szóló életrajzának ezt a címet, mert egyszerre akarta érzékeltetni vele a szó szerinti értelmet, a tudós szabad radikális (független, szabadgondolkodó) jellemét és egyik (de csak egyik) kémiai kutatási területét, a *szabad gyökök* körében. Hiszen ha Moss csak a kémiai jelentését értette volna rajta, a Nobel-díjas tudósnak e *részleges* és a C-vitaminnal kapcsolatos eredményeihez képest mégiscsak *mellékes* (a könyvben is csak egyetlen rövidke fejezetben, csupán 14 lapon tárgyalt) kérdéssel való foglalkozását *nem tette volna az egész életművet bemutató könyvének homlokára.* Ezt a részletkutatót csak azért emelhettem általánossá, mert beleértette a másikat, a közszoói jelentését.

Fordításom tehát nemhogy „kolosszális”, de *semmilyen leiterjakab* sem volt.

Változatlan barátsággal köszönt

Péter László

Szeged, 1991. július 22-én

SZOTE HÍREK SZOTE HÍREK SZOTE HÍREK

- Dr. Gorzóné Dr. Vetró Ágnes egyetemi docens (Ideg- és Elmegyógyászati Klinika, Gyermek osztály) előadást tart a Londonban - szeptember 6-14 között - megrendezésre kerülő IX. Európai Gyermek és Ifjúságpszichiátriai Kongresszuson.

- Dr. Csillik Bertalan tanszékvezető egyetemi tanár (Anatómiai Intézet) augusztus 1-28 között vendégprofesszorként végzett kutatómunkát Münchenben.

Azt megelőzően pedig július 28-30 között Grazban tartott előadást a „CGRP konferencián”.

- Dr. Kovács László egyetemi tanár (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika) augusztus 27 és szeptember 5. között részt vett a Buenos Aires-ben megtartott Argentín Családtervezési Szövetség Nemzetközi Továbbképző szemináriumán, ahol előadásokat tartott és kerekasztal beszélgetéseken vett részt.

Ezt követően pedig - szeptember 12-21 között - Szingapúrba utazik, ahol részt vesz a Szülész-Nőgyógyász Világkongresszuson.

- Professzor MJ. Nakamura, a Montanai Egyetem Mikrobiológiai Intézetének professzora augusztus 24-től kezdődően 3 hónapig tartózkodik egyetemünk Mikrobiológiai Intézetében tanulmányúton. Itt a kísérleti munkán túl az Intézet oktató tevékenységében is részt vesz.

- Professzor I. C. Shukla, az Allahabadi Egyetem Kémiai Tanszékének professzora augusztus 24-én és 25-én látogatást tett a SZOTE Mikrobiológiai Intézetében azzal a céllal, hogy a következő évben fél éves tanulmányútra jöjjön az Intézetbe, Dr. Molnár József munkacsoportjába.

- A Magyar Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Társaság Tudományos Bizottsága és a SZOTE Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézete szeptember 13-án 16 órai kezdettel tudományos ülést tart az Új Klinika tantermében.

Az előadás címe: „Anesthesia and Liver”

Az előadó: Paul A. Radnay M.D.

A tudományos rendezvény keretei között kerül sor annak az oklevélnek az ünnepélyes átadására, amellyel a Társaság vezetősége Radnay professzort tiszteleti tagsággal tünteti ki.

A rendezvényre minden érdeklődőt szeretettel várnak.

- A Nephrológia Duna Symposiumot ez évben a Magyar Nephrológiai Társaság 1991. június 5 és 8. között Budapesten rendezte, amelynek elnöke Dr. Sonkodi Sándor professzor volt.

- Dr. Győri István egyetemi docens, a Számítástechnikai Központ vezetője az augusztus 19-24 között Plovdivban megrendezett „Second International Colloquium on Differential Equations” vendégeként előadást és konzultációkat tartott funkcionál-differenciálegyenletek oszcillációs tulajdonságairól.

Ugyanott Dr. Karsai János a Számítástechnikai Központ tudományos munkatársa két előadásban ismertette eredményeit közönséges differenciálegyenletek attraktivitási tulajdonságairól.

- Dr. Karsai János a Számítástechnikai Központ munkatársa sikeresen megvédte „Attraktivitási tételek közönséges differenciálegyenletekre” című kandidátusi értekezését.

TISZTELT OLVASÓ!

A nyári szünet után újból – havonta egyszer –, kezébe veheti a SZOTE Naplót. A jövőben azonban szeretnénk némi formai és tartalmi változással előállni. A lapfej módosításával kezdtük, mely nem biztos hogy szerencsés próbálkozás, s az is lehet, hogy csak kísérleti stádium. A megítélés az Önök dolga, várjuk javasolataikat.

Annak érdekében, hogy a lap az egyetem minél szélesebb rétegeihez szólhasson, szeretnénk ha minél többen jelentkeznenek olyan témákkal, ötletekkel, melyek igényt tartanak a nyilvánosságra. A minél frissebb és hatékonyabb információ áramlás érdekében pedig kérjük, hogy mindazok akik közlésre szánt hírekkel rendelkeznek jelezzék szerkesztőségünknek.

Előre is köszönjük a segítséget!

The British Council

Medical training in Britain

If you are thinking about undertaking postgraduate medical training in Britain please contact your local British Council office for **information** on

- the structure of medical training in the UK
- registration with the General Medical Council
- PLAB test
- courses
- specialist training

NACPME

National Advice Centre for Postgraduate Medical Education

British Council Library
1051 BUDAPEST V
Harmincad u. 6.

Felelős szerkesztő: HRICZU (KOZEL) ANITA

Szerkesztőség: 6722 SZEGED, SZENTHÁROMSÁG U. 5. TEL.: 10-530/6

Számítógépes tördelés és tipográfia: SZOTE SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Készült a SZOTE Házi Nyomdájában

Vezető: NAGY JÁNOS

Törzsszám: 472/1991